

Struktury Duszpasterstwa Młodzieży w Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej

(stan obecny, projekt przebudowy i kierunki działania)

Motto programowe

„...Skoro człowiek jest podstawową i zarazem codzienną drogą Kościoła, zatem pozostaje sprawą zrozumiałą, iż Kościół przywiązuje szczególną uwagę do okresu młodości jako kluczowego etapu życia każdego człowieka. Wy, Młodzi, jesteście właśnie tą młodością: młodością narodów i społeczeństw, młodością każdej rodziny i całej ludzkości – również młodością Kościoła. Wszyscy patrzymy w Waszym kierunku, gdyż wszyscy przez Was stale niejako na nowo stajemy się młodzi. Tak więc Wasza młodość nie jest tylko Waszą własnością osobistą czy pokoleniową – należy ona do całokształtu tej drogi, jaką przebywa każdy człowiek w swym życiowym itinerarium, a zarazem jest jakimś szczególnym dobrem wszystkich. Jest dobrem samego człowieczeństwa.

W Was jest nadzieja, ponieważ Wy należycie do przyszłości, a zarazem przyszłość do Was należy. Nadzieja zaś jest zawsze związana z przyszłością, jest oczekiwaniem „dóbr przyszłych”. Jako cnota „chrześcijańska” jest ona związana z oczekiwaniem tych dóbr wiecznych, które Bóg przyobiecał człowiekowi w Jezusie Chrystusie¹. Równocześnie zaś ta nadzieja jako cnota „chrześcijańska” i „ludzka” zarazem, jest oczekiwaniem dóbr, które człowiek wypracuje, korzystając z talentów danych mu przez Opatrzność.

W tym znaczeniu – do Was Młodych, należy przyszłość, tak jak należała ona niegdyś do pokolenia dorosłych – a z kolei wraz z nimi stała się terażniejszością. Za tę terażniejszość, za jej wieloraki kształt i profil, dorośli przede wszystkim są odpowiedzialni. Do Was należy odpowiedzialność za to, co kiedyś stanie się terażniejszością wraz z Wami, a obecnie jest jeszcze przyszłością.

Kiedy mówimy: do Was należy przyszłość, myślimy w kategoriach ludzkiego przemijania, które jest zawsze przemijaniem ku przyszłości. Kiedy mówimy: do Was należy przyszłość, myślimy w kategoriach etycznych, wedle wymogów odpowiedzialności moralnej, która każe nam przypisywać człowiekowi jako osobie – oraz wspólnotom i społeczeństwom złożonym z osób – podstawową wartość ludzkich czynów, zamierzeń, inicjatyw i intencji...”

List Jana Pawła II do Młodzieży 1985r.

„...Umiłowany Papież Jan Paweł II, inicjator Światowych Dni Młodzieży, lubił mawiać, że w tego rodzaju pielgrzymce bohaterami są młodzi, Papież zaś, w jakimś sensie, idzie za nimi. Ta żartobliwa uwaga zawiera głęboką prawdę: poszukując pełni życia, mimo swych słabości i braków, młodzi ludzie prowadzą Pasterzy, aby wysłuchali ich pytań i zrobili wszystko, aby jedyna prawdziwa odpowiedź, taka, której udziela Chrystus, była dla nich zrozumiała. Do nas więc należy zachowanie tego daru, jaki Bóg uczynił Kościołowi w Niemczech, podejmując jego wyzwanie i dowartościowując jego możliwości...”

„... Młodzi bowiem szukają Kościoła nie młodzieżowego, lecz młodego duchem; Kościoła przejrzystego dla Chrystusa, nowego Człowieka. To właśnie jest zadanie, które zamierzamy podjąć dzisiaj, w chwili rzeczywiście wyjątkowej, albowiem kończy wielkie wydarzenie młodzieżowe, które popycha nas do spojrzenia w dzień jutrzejszy Kościoła i społeczeństwa. W tym pozytywnym i brzemienym w nadzieję świetle możemy także z ufnością podjąć najtrudniejsze nawet zagadnienia, stojące przed Wspólnotą kościelną w Niemczech. Raz jeszcze młodzież okazuje się dla nas, Pasterzy, zbawienną prowokacją, ponieważ żąda od nas, byśmy byli konsekwentni, zjednoczeni, odważni. My ze swej strony musimy nauczyć ją cierpliwości, rozsądku, zdrowego realizmu. Ale bez fałszywych kompromisów, bez rozwodnienia Ewangelii...”

*Przemówienie Benedykta XVI do biskupów niemieckich
21 sierpnia 2006 r.*

Wprowadzenie

Na początku swojego pontyfikatu papież Paweł VI sformułował bardzo ważną dla Kościoła i realizacji jego posłania obserwację: „Nasze przepowiadanie nie odpowiada dzisiejszym wymaganiom, nie porusza ludzi. (...) Jest konieczne poszukiwanie nowych dróg" (17 grudnia 1963 r.). Również Jan Paweł II w czasie pielgrzymki apostolskiej na Haiti w 1983 r. powiedział, że „Kościołowi dziś potrzeba Nowej Ewangelizacji, nowej w metodach, środkach wyrazu i gorliwości”.

Na początku trzeciego tysiąclecia jesteśmy już powszechnie przekonani, że wiara chrześcijańska - pozostając niezmienną w swej istocie - musi szukać nowych dróg spotkania z dzisiejszym człowiekiem, żyjącym w sytuacji „przejścia" i dostosowywania się do nowych okoliczności. To przekonanie wyznacza naszym poszukiwaniom teologicznym dwuwymiarową drogę refleksji. Z jednej strony zawsze aktualna pozostaje refleksja nad wielkimi tematami wiary chrześcijańskiej, takimi jak Trójca Święta, Jezus Chrystus, Kościół, łaska, sakramenty itd. Celem tej refleksji jest coraz lepsze zrozumienie chrześcijańskiego orędzia. Z drugiej jednak strony refleksja ta nie może być prowadzona w abstrakcji, ale musi wprost zbliżyć się do człowieka w jego egzystencji. Orędzie chrześcijańskie ma bowiem swoją wartość o tyle, o ile spotyka człowieka, drogą bowiem Kościoła – jak przypomniawszy sługa Boży Jan Paweł II – jest człowiek. Kościół, by był wiarygodny, musi więc podjąć szeroką refleksję nad sytuacją, w jakiej żyje dzisiejszy człowiek, a także nad samym człowiekiem, starając się określić jego tożsamość oraz jego perspektywę egzystencjalną i duchową. Nie da się sensownie zaproponować wielkich tematów wiary, jeśli nie uwzględnimy tego, komu chce się przekazać ich treść i w kim chce się wzbudzić zawarte w nich roszczenie.

Ta dwuwymiarowa droga refleksji nie jest czymś w Kościele nowym i nadzwyczajnym. Taka refleksja była zawsze obecna i konsekwentnie praktykowana w ramach refleksji teologiczno-pastoralnej. Pewne *novum* stanowi dzisiaj potrzeba ciągłej jej aktualizacji, jaka wynika z tempa następujących obecnie przemian pokoleniowych! Dzisiejszy świat jest sceną, na której błyskawicznie pojawiają się nowe pokolenia. Socjologowie wykazują, że we współczesnych warunkach kulturowo-cywilizacyjnych nowe pokolenie pojawia się mniej więcej co 8-10 lat. Jeszcze przed półwiekiem na „nowe" pokolenie trzeba było czekać około 40 lat. Oznacza to zatem, że co 8-10 lat - nie rezygnując oczywiście ze starych - trzeba proponować nowe formy duszpasterskie pozwalające na dotarcie do tych pokoleń.

Patrząc na czasy, w których przyszło nam żyć i wierzyć, nie możemy pozostawać obojętni na pytanie o to, jak dzisiaj przekazywać wiarę, zwłaszcza ludziom młodym, którym przyszło żyć nie tylko na przełomie wieków i tysiącleci, ale przede wszystkim w chwili, gdy w całym świecie dokonuje się wielki przełom kulturowy i cywilizacyjny. Nowe czasy domagają się nowych propozycji. Niczemu nie służy ubolewanie nad tym, że czasy, w których było "dobrze", bezpowrotnie minęły. Jesteśmy wezwani do tego, by czasy, które nadchodzą czynić lepszymi, pomagając ludziom stawać się wszechstronnie lepszymi. Już święty Augustyn zauważył, że czasy są takie, jacy są ludzie, którzy w nich żyją. Temu ma służyć przekazywanie wiary dostosowane do nowej sytuacji. Zadaniem Kościoła jest odkrywanie w młodzieży cech pozytywnych, by w odniesieniu do nich sformułować nowe propozycje i oddziaływania duszpasterskie.

Założenia strukturalne Wydziału Duszpasterstwa Młodzieży

Mając na uwadze powyższe założenia, należy przebudować duszpasterstwo młodzieży w ten sposób, aby ustawicznie odkrywało potrzeby młodzieży oraz wyznaczało nowe kierunki działania, które umożliwią właściwe zaspokojenie tych potrzeb (program duszpasterski dla młodzieży). Fundamentem strukturalnym tej przebudowy jest utworzenie w Kurii Biskupiej Wydziału Duszpasterstwa Młodzieży, którego głównymi celami będzie, wyznaczanie głównych kierunków duszpasterskich, ujednoczenie i koordynowanie działań młodzieży w diecezji oraz generowanie nowych propozycji i projektów, które odpowiedzą na istniejące potrzeby młodzieży. Główna zasada przyświecająca pracy wydziału z młodzieżą brzmi: „Nic nie robić dla młodzieży bez młodzieży”, tzn. pozwolić, aby młodzi ludzie mogli uczestniczyć w tworzeniu programu dla samych siebie. Program, którego jest się (współ) autorem stanowi zawsze większą motywację do pracy niż program narzucony z zewnątrz.

Struktura wydziału odpowiada określonym działaniom i wizji duszpasterskiej. Można w niej wyróżnić następujące założenia fundamentalne:

1. Postrzeganie młodzieży nie tylko jako przedmiotu, ale przede wszystkim jako podmiotu działania duszpasterskiego.

Realizacji tego założenia służyć ma Rada Młodzieżowa, w skład której wchodzi świeccy przedstawiciele stowarzyszeń, ruchów i organizacji. Jej zadaniem jest wspomaganie Dyrektora Wydziału oraz współpraca z Kolegium Moderatorów oraz Europejskim Centrum Wolontariatu w opracowywaniu Młodzieżowego Planu Duszpasterskiego.

2. Zintegrowane rozpoznawanie wszystkich potrzeb młodzieży: duchowych, ekumenicznych, ewangelizacyjnych, intelektualnych, kulturowych, charytatywnych, sportowych, społecznych i innych.

Podejmując działania duszpasterskie wobec młodzieży nie można ograniczyć się jedynie do zaspokajania potrzeb duchowych. Człowiek bowiem nie realizuje swojej wiary w odseparowaniu od innych sfer życia: materialnej czy kulturowej. Wszystkie rozpoznane potrzeby winny być zaspokajane na różnych szczeblach organizacyjnych duszpasterstwa i we współpracy z różnymi podmiotami kościelnymi i pozakościelnymi.

3. Współpraca w realizacji celów podjętych przez Wydział z innymi podmiotami.

Podjęcie zintegrowanego działania duszpasterskiego wobec młodzieży domaga się organicznej współpracy z innymi podmiotami, w kręgu zainteresowania których znajduje się młodzież. Należy tutaj wskazać na koordynację działań z Wydziałem Nauki Katolickiej w zakresie katechezy parafialnej młodzieży i przygotowania do sakramentu bierzmowania, z duszpasterstwem rodzin w zakresie przygotowania do sakramentu małżeństwa, z Caritas Diecezjalną w zakresie troski charytatywnej wobec młodzieży patologicznej, pochodzącej z rodzin ubogich i zagrożonych patologią.

4. Koordynacja działań sektora ruchów, organizacji i stowarzyszeń kościelnych.

Uwzględniając właściwą odrębność i własne charyzmaty oraz cele działania poszczególnych podmiotów, Wydział Duszpasterstwa Młodzieży winien koordynować ich działania w celu ich efektywniejszego wykorzystania, unikania nakładania się i dublowania programów szczegółowych oraz prowadzenia bazy danych na temat podejmowanych inicjatyw, programów i projektów długofalowych.

5. Praktyczne zastosowanie zasady pomocniczości w duszpasterstwie.

Zgodnie z zasadą, iż nie należy wyręczać w działaniu tych podmiotów, które są zdolne do samodzielnego działania we własnym zakresie, podstawową zasadą organizacyjną ogólnego duszpasterstwa młodzieży winna być trójstopniowość działania: poziom ogólnodiecezjalny, dekanalny i parafialny. Za koordynację działań na poszczególnych poziomach odpowiedzialni są odpowiednio: diecezjalny duszpasterz młodzieży, dekanalny duszpasterz młodzieży, poszczególni kapłani z danej parafii odpowiednio do zakresu ich obowiązków.

Cele Wydziału Młodzieżowego

Myśl Przewodnia

*„Ukazać osobę Jezusa Chrystusa jako Jedyne Zbawiciela i Pana,
oraz doprowadzić do osobistego spotkania z Nim”*

To, co jest...

Ujednoczenie i koordynowanie działań młodzieży
w diecezji

Cel 1

To, co ma być...

Generowanie nowych przestrzeni w odpowiedzi
na istniejące potrzeby młodych ludzi. *(w zakresie
miejsca i idei)*

Cel 2

Baza danych działań młodzieżowych

Różnorodne formy duszpasterskich działań
dla młodzieży
(ogólnodiecezjalne, dekanalne i parafialne)

Personalna aktywne osoby posiadające
charyzmat do pracy z młodzieżą
(kapłani, siostry zakonne, osoby świeckie)

Cele formacyjne w wymiarze:

Duchowym

Materialnym

Charytatywnym

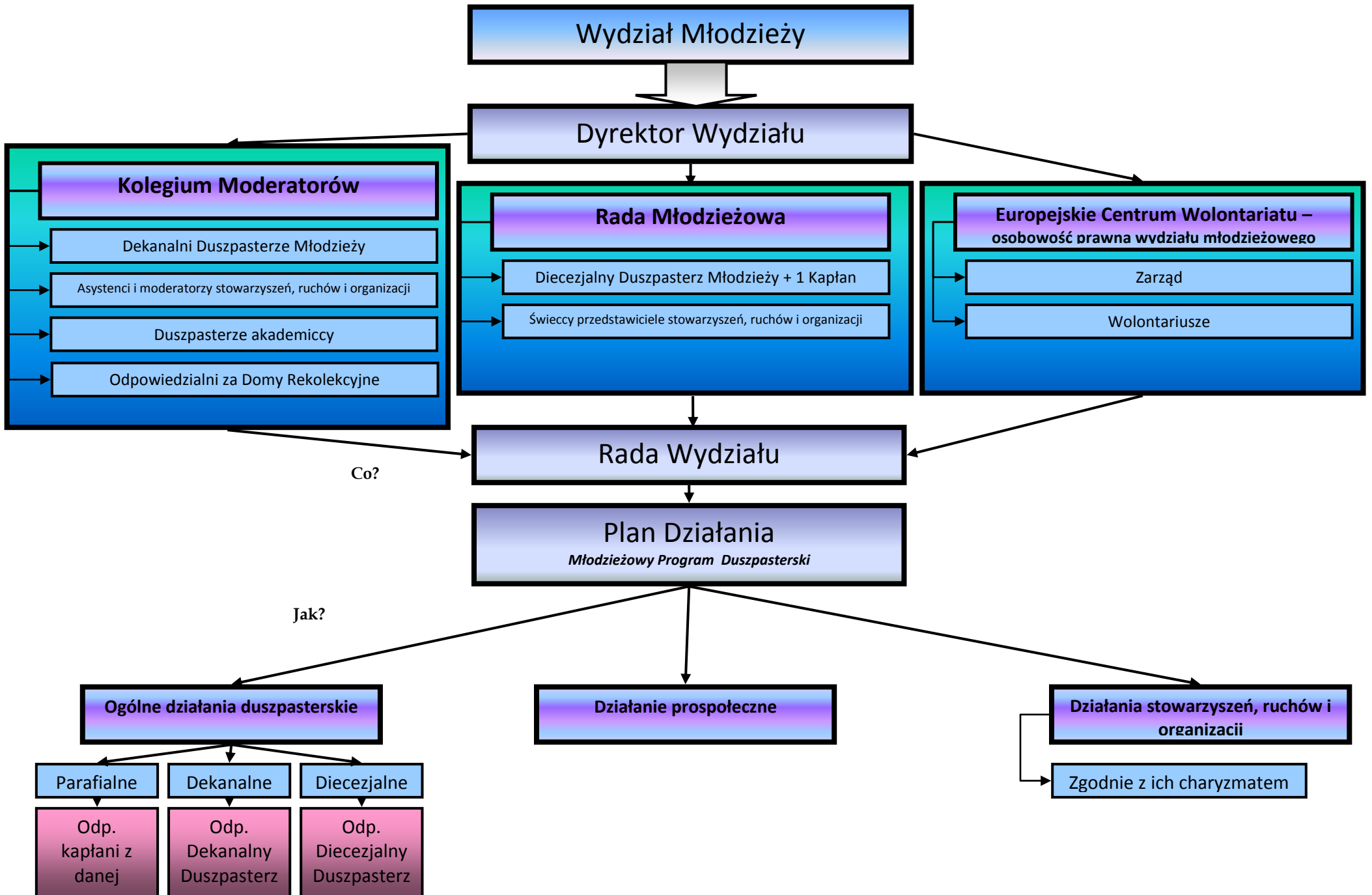
Ekumenicznym

Intelektualnym

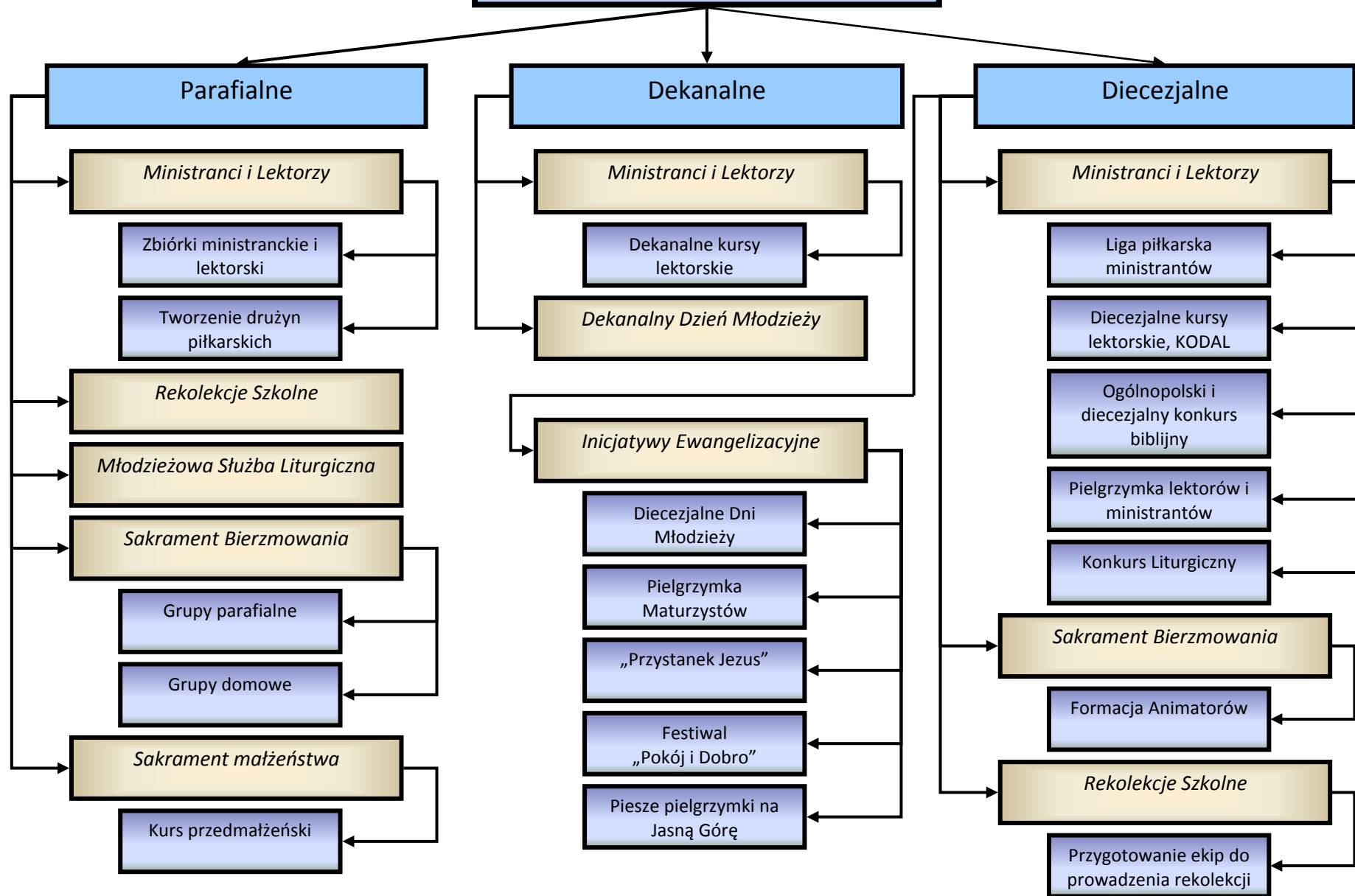
Ewangelizacyjnym

Społecznym

Kulturalnym

Ogólne działania duszpasterskie

Działania stowarzyszeń, ruchów i organizacji

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży	Katolickie Stowarzyszenie Wspólnota Św. Tymoteusza	Ruch Wiara i Światło	Duszpasterstwo Akademickie	Eucharystyczny Ruch Młodych	Ruch Światło - Życie	Duszpasterstwo Środowiskowe	Duszpasterstwo Młodzieży Zagrożonej
<ul style="list-style-type: none"> a) Szkolenia formacyjno-informacyjne dla kandydatów. b) Rekolekcje formacyjne. c) Wakacyjne rekolekcje formacji apostołskiej. d) Obozy integracyjne dla studentów. e) Obozy językowe. f) Rekolekcje szkoleniowe dla kandydatów do bierzmowania i animatorów. g) Zjazdy diecezjalne. h) Formacja w ciągu roku. i) Warsztaty. 	<ul style="list-style-type: none"> a) Szkoła letnia, szkoła zimowa b) Rejonowe i parafialne szkoły formacji c) Diecezjalne i parafialne Szkoły Nowej Ewangelizacji d) Wspólnota Życia e) Kursy dla małżeństw 	<ul style="list-style-type: none"> a) Obozy wakacyjne b) Sesje formacyjne c) Pielgrzymka do Otynia d) Rekolekcje e) Spotkania dla odpowiedzialnych f) Spotkania parafialne 	<ul style="list-style-type: none"> a) Rekolekcje adwentowe i wielkopostne b) Wigilia akademicka, kolęda c) Konwersatoria naukowe d) Pomoc w organizacji Pieszej Pielgrzymki na Jasną Górę e) Spływy kajakowe f) Wolontariat w świetlicach terapeutycznych g) Pielgrzymka (Sanktuaria świata) h) Spotkania ekumeniczne i) Kolonie z dziećmi j) Formacja w ciągu roku (Msze św. i spotkania). 	<ul style="list-style-type: none"> a) Jesienny i wiosenny dzień skupienia dla Animatorów. b) Diecezjalny Dzień Wspólnot ERM'u c) Diecezjalna Pielgrzymka ERM'u na Jasną Górę 	<ul style="list-style-type: none"> a) Letnie oazy (ONŻ, ODB) b) Oazy specjalistyczne (KAMUZO, KODAL, KODA, ORD) c) Formacja w ciągu roku (Szkoła Animatora, Oaza Modlitwy, spotkania rejonowe i parafialne) d) Pielgrzymka do Rokitna e) Domowy Kościół - Rekolekcje 	<p>Duszpasterstwo harcerzy (ZHP, ZHR)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kluby sportowe, - Duszpasterstwo powołaniowe - Wolontariat młodych - Wiara i Światło 	<p>Duszpasterstwo ludzi uzależnionych od alkoholu, narkotyków itp.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kluby abstynenta - Anonimowy Alkoholicy - AL.-ateen (Duszpasterstwo Dzieci Alkoholików) - Al.-anon (Ludzie współuzależnieni) <p>Dzieła duszpasterskie na rzecz narkomanów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rekolekcje - Spotkania indywidualne <p>- Poprawczaki i więzienia</p>

